

Ženski sud - feministički pristup pravdi

Izveštaj za period januar, februar, mart 2014.

Donosimo kratak izveštaj o aktivnostima Žena u crnom u vezi sa organizovanjem Ženskog suda-feministički pristup pravdi u navedenom periodu. Izveštaj se uglavnom odnosi na aktivnosti u Srbiji, kao i na zajedničke aktivnosti partnerskih organizacija. Aktivnosti realizovane u drugim državama bivše Jugoslavije zastupljene u meri u kojoj su Žene u crnom kao nositeljke programskih aktivnosti, dobile informacije od drugih članica Organizacionog odbora Ženskog suda.

Ukoliko vas zanimaju opširnije informacije, možete ih naći na našem web-sajtu www.zeneucrnom.org i www.zenskisud.org ili nam se obratite putem mail: zeneucrnom@gmail.com

Unapred se solidarno zahvaljujemo.

Krajem 2010. godine članice Inicijativnog odbora u sastavu: Žene ženama, Sarajevo (Bosna i Hercegovina), Centar za žensko i mirovno obrazovanje Anima iz Kotora (Crna Gora), Centar za ženske studije i Centar za žene žrtve rata, iz Zagreba (Hrvatska), Ženska mreža Kosova, Ženske studije i Žene u crnom iz Beograda, pokrenule su inicijativu za organizovanje Ženskog suda na prostoru bivše Jugoslavije. IO sada ima 11 organizacija iz svih država bivše Jugoslavije. Na sastanku održanom početkom februara 2013. godine Inicijativni odbor je prerastao u Organizacioni odbor Ženskog suda.

Žene u crnom su nositeljke programskih aktivnosti na organizovanju Ženskog suda, dogovaraju i koordinišu sve aktivnosti sa organizacijama koje čine Organizacioni odbor.

U ovom izveštajnom periodu su realizovane sledeće aktivnosti:

I Edukativne aktivnosti – seminari, tribine, javne prezentacije u okviru procesa organizovanja Ženskog sud: feministički pristup pravdi

1. Javne prezentacije/JP

Javne prezentacije/JP Inicijative za organizovanje Ženskog suda koje predstavljaju sastavni deo istraživačko-aktivističkog procesa radi prikupljanja informacija, predloga, sugestija, u vezi sa pojmom i vizijom pravde i odabirom tema na Ženskom sudu.

U ovom periodu održane su 2 JP:

- 15. januar – Beograd: u prostorijama Žena u crnom održana je JP, kojoj je prisustvovalo 9 aktivistkinja. Voditeljke JP su bile Ivana Vitas i Marija Perković.

- 26. mart – *Bijeljina*: u prostorijama fondacije Lara održana je promocija inicijative za ŽS, Ženski sud BiH - zalaganje za prava žena koje su preživjele ratna silovanja. Inicijativu za pripremu učešća predstavnica iz BiH u radu Ženskog suda za bivšu Jugoslaviju vode četiri ženske organizacije; „Forum žena” Bratunac, Fondacija Cure iz Sarajeva, Udruženje građana „Budućnost” iz Modriče i HO „Horizonti” iz Tuzle. U ukupnu aktivnost uključeni su i Centar za pravnu pomoć ženama iz Zenice, Udruženje žena „Most” Višegrad i „Lara” Bijeljina. Ovih sedam organizacija su potpisnice inicijative za održavanje Ženskog suda BiH u sklopu regionalne inicijative Ženskog suda za prostor bivše Jugoslavije. Promociji je prisustvovalo 20 aktivistkinja, političarki i novinarki.

2. Seminari

- 25. januar – *Priboj na Limu*: seminaru je prisustvovalo 15 aktivistkinja, iz Priboja, a seminar je organizovan u organizaciji Ženskog glasa iz Priboja a voditeljice su bile Marija Perković, Ivana Vitas i Marijana Stojčić.

3. Feministički diskusioni kružoci/FDK

Feministički diskusioni kružoci predstavljaju: zajedničko promišljanje važnih pitanja kojima se bavimo, neguju kritičku refleksiju, preispitivanja, u cilju jačanja autonomije žena, uvećanja kolektivne moći i političke snage feminističkog pokreta.

Feministički diskusioni kružoci su kombinacija radionica, debata-interaktivnih predavanja, projekcije filmova, itd.

U ovom periodu realizovan je sledeći feministički diskusioni kružok:

Feministička etika odgovornosti, 21/22/23. februar: ovaj FDK je održan u Sremskim Karlovcima, a prisustvovalo je 32 aktivistkinja i aktivista iz Srbije (Beograd, Novi Sad, Sombor, Kraljevo, Pirot, Niš, Kruševac, Vlasotince, Dimitrovgrad, Leskovac) i iz Hrvatske (Zagreb, Knin).

Program se sastojao od sledećih interaktivnih predavanja, radionica i projekcija filmova:

- *Istorija pojma odgovornosti – Pitanje krivice i odgovornosti prema filozofkinji Hani Arent i filozofu Karlu Jaspersu – Pitanje odgovornosti u Srbiji*, predavačica: Daša Duhaček, filozofkinja, Beograd.
- „*Hana Arent*” (113 min.): igrani film u režiji *Margareta von Trota*; glavna ženska uloga *Barbara Sukova*; *proizvodnja 2012. godine (Nemačka, Luksemburg, Francuska)*.
- *Zajedničko promišljanje: feministička etika odgovornosti – u teoriji i na delu u esejima iz čitanke „Feministička etika odgovornosti“* (Adriana Zaharijević, Adrijen Rič, Atena Atanasiu, Daša Duhaček, Ivon Dojč, Staša Zajović, Žarana Papić...), moderatorka Staša Zajović.
- *Konstrukcija kolektivnog zločina i konstrukcija kolektivne moralne odgovornosti*, u istoimenom tekstu *Nenada Dimitrijevića*, kometatorka: *Jasna Šakota*, *filozofkinja, Novi Sad*.
- *Ivan Milenković: Dorđo Agamben-biopolitika i paradoks* – autor eseja i *Biljana Stojković*, *biološkinja, Beograd*.
- *Primo Levi: Zar je to čovek i Potonuli i spaseni*- komentatori: *Miloš Urošević*, aktivista *ŽuC-a* i *Lino Veljak*, *filozof, Zagreb*.
- *Žan Ameri, S onu stranu krivnje i zadovoljštine* – komentator eseja *Lino Veljak*.
- *Feministička solidarnost* – o esejima *Igballe Rogova: Ljubav iznad granica: Pismo Lepi, mojoj feminističkoj mentorki i Lepa Mladenović: Pismo Igbali Rogova: Beleške o lezbejskim*

telima u našim heteronormativnim državama, učestovale: Lepa Mladenović, Tanja Marković i druge aktivistkinje.

Za ovaj FDK pripremljena je istoimena čitanka (195 str.), čitanka ima tri poglavlja – više o ovoj čitanci biće u rubrici „Izdavačka delatnost“.

4. Projekcije dokumentarnih i igranih filmova: ovaj edukativni program sastoji se od više segmenata - dokumentarni filmovi o iskustvima Ženskih sudova i tribunala na međunarodnom nivou; dokumentarni i igrani filmova o iskustvima žena, ženskih grupa i mreža u vezi sa nasiljem nad ženama, borbom žena za mir i pravdu, feminističkim pristupom pravdi; dokumentarni filmovi u produkciji *Žena u crnom* – Grupa za video aktivizam o feminističkom pristupu pravdi, miru i bezbednosti. Nakon svih projekcija organizuju se razgovori, kako o filmovima tako i o inicijativi za organizovanje *Ženskog suda* – feministički pristup pravdi.

Za periodu februar-jun 2014. godine, *Žene u crnom* su priredile sledeći program projekcija dokumentarnih filmova:

I Ciklus – Međunarodna iskustva ženskih grupa za mir i pravdu

Zajednički snovi, Argentina (25 min), u produkciji Majki s Majskog trga/Madres de plaza de mayo, prevod i titl *Žene u crnom*, 2013. Ovaj dokumentarni film napravljen je povodom trideset godina rada čuvene ženske organizacije za mir i pravdu u Argentini - Majki sa Majskog trga. Film prikazuje razloge osnivanja ove organizacije: traganje za nestalim sinovima i ćerkama tokom vojne diktature u Argentini (1976 – 1983.), borbu za kažnjivost zločina, ali i ogromne napore koje su Majke sa Majskog trga postigle na polju edukacije, socijalne pravde i ljudskih prava.

U ovom periodu održane je projekcija pomenutog filma:

19. februar – *Žene u crnom*, Beograd: učestvovalo 15 aktivistkinja i aktivista ŽuC-a.

II Feministička etika brige - podrška potencijalnim svedokinjama

U okviru podrške ženama koje su svedočile na feminističkom diskusionom kružoku o militarističkom/etničkom/ekonomskom/rodnom nasilju.

1. Individualni susreti i razgovori: u cilju održavanja komunikacije sa ženama koje su svedočile na feminističkim diskusionim kružocima i ostalim aktivnostima u procesu organizovanja ŽS; u ovom izveštajnom periodu održani su susreti:

- 15. januar i 10. mart, *Bela Reka*: susret sa porodicom Jakovljević, ocem i majkom ubijenog gardiste Dragana Jakovljevića i 6 aktivistkinja ŽuC-a. Susret je organizovan u cilju pravljenja arhive novinskih članaka i celokupne dokumentacije koja se odnosi na ubistvo gardista, 05. oktobra 2004. u vojnom objektu Karaš, kasarne vojske Jugoslavije na Topčideru. Takođe su dogovarane zajedničke aktivnosti radi obeležavanja desete godišnjice ubistva gardista.

2. Drugi regionalni sastanak potencijalnih svedokinja za Ženski sud-feministički pristup pravdi

U ovom izveštajnom periodu održana su 2 sastanka potencijalnih svedokinja za ŽS: jedan regionalni sastanak potencijalnih svedokinja u Hrvatskoj u Lipiku, i jedan sastanak potencijalnih svedokinja iz Srbije u Andrevlju kod Novog Sada.

- 21/22/23. januar – Lipik, Hrvatska: sastanku je prisustvovalo **33** žene, od toga 19 potencijalnih svedokinja, 10 predstavnica OOŽS; učesnice su bile iz sledećih gradova:

Bosna i Hercegovina: 8 žena (Sarajevo, Tuzla, Srebrenica i Bratunac)

Crna Gora: 3 žene (Bijelo Polje, Bar i Kotor)

Hrvatska: 11 žena (Lipik, Lovas, Osijek, Pakrac, Požega, Zagreb)

Makedonija: 3 žene (Skopje i Veles)

Slovenija: 2 žene (Ljubljana i Maribor)

Srbija: 5 žena (Novi Bečej, Leskovac, Zrenjanin i Beograd)

3. Treći zajednički sastanak sa potencijalnim svedokinjama za Srbiju, 21/22/23. mart – Andrevlje: sastanku je prisustvovalo **38** žena iz sledećih gradova: Beograd, Novi Bečej, Dimitrovgrad, Novi Sad, Zagreb, Kruševac, Pirot, Leskovac, Šabac, Bela Reka, Kraljevo, Bar, Niš, Kotor, Priboj, a tri učesnice su bile iz Crne Gore (Bar i Kotor).

Program se sastojao iz sledećih segmenata:

- *Upoznavanje sa procesom organizovanja Ženskog suda -projekcija video spota o dosadašnjem procesu na regionalnom nivou* – moderatorke: Ljupka Kovačević i Staša Zajović

- *Ženska borba za mir i pravdu – međunarodna iskustva - iskustva iz Gvatemale i Indije* – predavači: Rada Iveković, filozofkinja, Pariz i Goran Fejić, (jugoslovenski diplomata do 1991. i funkcioner UNa u penziji).

- „*Prečicom do pravde*“ (Shortcut to Justice) u trajanju od 41 minuta u režiji Daniel Burkholz/Daniela Burkholca i Sibille Fezer/Sybill Fezer, Nemačka, 2008.; ovaj dokumentarni film govori o iskustvu žena u njihovoj borbi za pravdu u zajednici.

- *Ja svedočim* – svedočenje žena o militarističkom, etničko/rasnom nasilju, kršenju radnih prava žena/rodno-seksualnom nasilju – u ratnom i postratnim periodu – koordinatorka Ljupka Kovačević, Anima, Kotor.

- *Projekcija kratkih filmova: Otpor žena prisilnoj mobilizaciji* (1992.): reportaža nemačke televizije Dojče Vele/Deutsche Welle (5.30 min.) - o otporu prisilnoj mobilizaciji u selu Trešnjevac/Vojvodina, napravljena u maju 1992. – govore žene iz Trešnjevca; *DW reportaža o ŽuC-u* (5.12 min.): reportaža nemačke televizije Dojče Vele o Ženama u crnom, napravljena u maju 1992.; *Ukradena sloboda* (5 minuta): dokumentarni film o prisilnoj mobilizaciji izbeglica u Srbiji tokom 1995. godine uradio je Vojvodanski građanski centar/VGC 2013. a o poslednjem filmu su govorili Željko Stanetić i Jelena Ivanović, aktivisti VGC.

- *Evropa: kakva i za koga?* - predavač Goran Fejić, moderatorka je bila Ivana Vitas, ŽuC.

- *Ženski sud: pogled izvana i iz iznutra* – predavanje Rade Iveković a debatu je moderirala Staša Z.

- *“Prisustvo u javnom prostoru”* – radionica o javnom nastupu koordinirala Dijana Milošević, pozorišna rediteljka, Dah teatar, Beograd a moderatorka je bila Marija Perković, ŽuC.

- *Od žrtve do akterke mira i pravde* – radionica, koordinatorka Ljupka Kovačević

- *Dogovor o aktivnostima u narednom periodu i evaluacija*

Za ovaj sastanak je pripremljen i zbornik od tri teksta Rade Iveković.

III Radni konsultativni sastanci

U skladu s Feminističkim kodeksom o organizovanju Ženskog suda, kojim smo se obavezale na deljivost znanja, zajednički procesi razmišljanja, ovi sastanci su deo demokratskog procesa. Na njima analiziraju rezultati dosadašnjih aktivnosti, definišu se budući koraci u procesu razumevanju i stvaranja i pravde sa feminističkog aspekta. U skladu sa Feminističkom etikom procesa organizovanja ŽS, pored zajedničkih Radnih konsultativnih sastanaka, pokrenuto je mnoštvo drugih vidova rada na nivou zemalja: *redovni operativni radni sastanci, radionice, sastanci pravnog tima, diskusione fokus grupe, diskusioni kružoci*, itd. U ovom izveštaju navedene su prevashodno aktivnosti u Srbiji, kao i one koje smo dobile od partnerskih organizacija u svakoj od zemalja bivše Jugoslavije:

1. Sastanak Organizacijskog odbora Ženskog suda/OO ŽS

Regionalnom sastanku organizacionog odbora, održanom u Lipiku/Hrvatska prisustvovala su: Stanojka Cana Tešić, Forum žena, Bratunac, Kada Hotić, Pokret majki enklave Žepa i Srebrenica, Sarajevo, Jadranka Miličević, Fondacija Cure, Sarajevo, Ljupka Kovačević, Anima, Kotor, Rada Borić, Ženske studije, Zagreb, Nela Pamuković, Centar za žene žrtve rata, Zagreb, Metka Rosandić, Ženski lobi, Ljubljana, Staša Zajović, Žene u crnom, Beograd.

2. Zajednički radni konsultativni sastanci – između partnerskih organizacija OO ŽS, kao i drugih organizacija civilnog društva koje učestvuju u procesu organizovanja ŽS:

- 14. januar, Zagreb: Zajedničko promišljanje feminističkog pristupa pravdi u procesu organizovanja Ženskog suda - sastanak voditeljica/koordinatorica edukativnih aktivnosti Ženski sud - feministički pristup pravdi u Hrvatskoj. Na ovom radnom sastanku učestvovalo je 12 aktivistkinja iz Zagreba, Knina, Poreča, Splita, Korenice a sastanak su vodile Staša Zajović i Nela Pamuković. Sastanak je imao četiri dela: I deo – razmena informacija o procesu ŽS, II deo: Zajedničke tačke feminističkog kodeksa za rad na terenu sa obuka, III deo - Feministička politika, feministička perspektiva rada na organizovanju ŽS, IV deo: Međunarodna iskustva – Ženska komisija za istinu u Kolumbiji.

- 8. mart – Beograd: radni sastanak kojem je prisustvovalo 10 aktivistkinja/organizatorki ŽS za Srbiju iz Leskovca, Kruševca, Dimitrovgrada, Novog Bečeja, Vlasotinca, Pirota, Niša, Kraljeva. Na sastanku je bilo reči o edukativnim aktivnostima u narednom periodu (pre svega projekciji filmova u periodu mart-jun 2014 i ovom prilikom distribuirani su dokumentarni filmovi u okviru sledećeg programa:

Ovom prilikom distribuirani su dokumentarni filmovi u okviru:

I Ciklus – Međunarodna iskustva ženskih grupa za mir i pravdu: mart – jun

- *Zajednički snovi* – Majke s Majskog trga, Argentina

- *Vrt ispunjen ženskom nadom* – Ženska komisija za istinu, Kolumbija, file: Vrt ispunjen nadom, Kolumbija

- *Kratki dokumentarni filmovi ŽuC-a* – Video aktivizam ŽuC-a: (Srebrenica - Oni su ostavili trag u nama, Zločini nad ženama u ratu u BiH – Pamtimo, Nikada nećemo zaboraviti zločine u Vukovaru, Stop femicidu, itd.)

3. Sastanci sa drugim grupama/organizacijama civilnog društva

8. februar, Vukovar/Hrvatska - '*Prava manjina – održivo društvo*', konferencija u organizaciji udruge Održivi razvoj (ORAH). Rada Borić, članica OO ŽS je predstavila Inicijativu za Ženski sud, kao i prijedlog Zakona o pravima žrtava seksualnog nasilja u ratu.

9. februar, Sarajevo - "*Žene organizirane za promjenu u Bosni i Hercegovini Siriji*": međunarodna konferencija u organizaciji WILPF-a. Na konferenciji Nela Pamuković je sa Lepom Mladenović vodila diskusiju (12.2.) na panelu "Rad s izbjeglicama" i tom prilikom su predstavile i inicijativu za Ženski sud.

20. februar, Zagreb - *koordinacijski sastanak u Ministarstvu vanjskih i evropskih poslova RH* – Rada Borić, članica OO ŽS, Vesna Teršelić (Documenta) i Marija Slišković (Udruga žena Domovinskog rata) učestvovala su na sastanku s predstavnicima Ujedinjenog Kraljevstva (izaslanik Britanske vlade Long, zamjenica veleposlanika Davison) u okviru sudjelovanja

Hrvatske u britanskoj inicijativi za suzbijanje seksualnog nasilja u sukobima. Rada Borić je predstavila inicijativu za Ženski sud.

1.- 3. mart, Nairobi, Kenija – Afrički regionalni sastanak Međunarodne kampanje STOP silovanju i rodnom nasilju u konfliktu/STOP Rape & Gender Violence in Conflict: Rada Borić je kao članica savjetodavnog odbora Nobel Women's Initiative/Ženska inicijativa Nobelovog komiteta sudjelovala na Strateškom sastanku pomenute inicijative i pokreta Zeleni pojas/ The Green Belt Movement. Rada B. je predstavila je Ženski sud – feministički pristup pravdi.

25. mart, Zagreb – sastanak u UNDP: voditeljice inicijative za ŽS u Hrvatskoj održale sastanak u UNDP-u i dogovorile da se u ime Inicijative za Ženski sud naprave dodatne komentare na Prijedlog zakona o pravima žrtava seksualnog nasilja u ratu i pošalju ih nadležnom ministarstvu, te organiziraju sastanke s predstavnicama institucija od kojih bi tražile podršku za naše prijedloge u vezi Zakona.

Dvije aktivistice, Renata Čuk i Paula Zore, razgovarale su s Eurokazom i Film Festival Subverziv o organizaciji kulturnih aktivnosti u vezi sa Ženskim sudom.

4. Redovni radni sastanci: u prostorijama ŽuC-a u Beogradu; u ovom izveštajnom periodu održano je nekoliko sastanaka i to svakog četvrtka; na sastancima učestvuju članice koordinatorskog tima ŽuC-a, a ponekad se u rad uključuje i članice Ženskih studija iz Beograda. Na sastancima se: razmenjuju informacije, razmišljanja, dileme, analiziraju se rezultati urađenih aktivnosti, definišu se i dogovaraju buduće aktivnosti, itd. Na ovim sastancima učestvuje od pet do 10 članica koordinatorskog tima.

IV Video aktivizam

Video aktivizam koji podrazumeva realizaciju video materijala u vezi sa feminističkim pristupom pravdi; obuhvata i prevod i titlovanje dokumentarnih filmova o iskustvima nenasilnih pokreta protiv nekažnjivosti zločina, neoliberalne ekonomske globalizacije, itd.

U ovom izveštajnom period urađeni su sledeći dokumentarni filmovi:

- *Ženski sud – feministički pristup pravdi (8,33 min.)* - video spot o dosadašnjem procesu organizovanja Ženskog suda;
- *Nikada nećemo zaboraviti zločine u Vukovaru (3:35 min.)*: mirovna akcija Žena u crnom 18. novembra 2013. godine u Beogradu, a povodom 22 godišnjice pada Vukovara.
- *Solidarnost sa feministkinjama Španije (2:10 min.)*: film prikazuje uličnu protestnu akciju koju su organizovale Žene u crnom u Beogradu (12. februar) ispred Ambasade Španije u znak podrške ženama Španije u borbi za očuvanje prava na abortus.
- *Solidarnost sa azilantima i azilantkinjama (6:00 min.)*: film prikazuje uličnu akciju koju su povodom 10. decembra – Dana ljudskih prava organizovale Ženska romska mreža Banata, Rekonstrukcija ženski fond i Žene u crnom, na Trgu Republike u Beogradu, u znak podrške azilantima i azilantkinjama. Takođe prikazuje i posetu Centru za azilante u Bogovađi (26. decembar 2013.).

- *Stop femicidu (3:34 min.)*: performans Žena u crnom 6. decembra 2013. , na Trgu Republike u Beogradu, povodom Dana borbe protiv femicida.

V Izdavačka delatnost

Cilj je produbljivanja znanja potrebnih za proces organizovanja ŽS – feministički pristup pravdi: leci, čitanke, itd.

U ovom izveštajnom period od izdavačkih jedinica, iz štampe su izašle sledeće stvari:

- **Čitanka Feministička etika odgovornosti**: čitanka ima **195** stranica i tri poglavlja: Ne u naše ime, Ne dajmo se od svojih prevariti i Neposlušna sam, dakle odgovorna sam.

U čitanci se nalaze sledeći tekstovi: *Staša Zajović* - Uvek neposlušne: feministička etika - otpor Žena u crnom, *Edrijen Rič* - Beleške prema politikama lokacije, *Ivon Dojč* - Možemo li usred ratnog sukoba prevazići odnos okupirani - okupator? Razmišljanja okupatorke koja pruža otpor, *Žarana Papić* - Rat na Kosovu - feministička politika i fašizam u Srbiji, *Atena Atanasiiu* - Poetika otpora i politička hrabrost Žena u crnom, *Adriana Zaharijević* - Feminizam i pacifizam u Srbiji - pitanje odgovornosti, *Nenad Dimitrijević* - Konstrukcija kolektivnog zločina i konstrukcija kolektivne moralne odgovornosti, *Daša Duhaček* - Odgovornost: Hana Arent i Karl Jaspers, *Lepa Mladenović* - Pismo Igbali Rogova: Beleške o lezbejskim telima u našim heteronormativnim državama, *Igbale Rogova* - Pismo Lepi, mojoj feminističkoj mentorki, *Primo Levi* - Potonuli i spaseni i Zar je to čovek, *Žan Ameri* - S onu stranu krivnje i zadovoljštine, *Ivan Milenković* - Đorđo Agamben: Biopolitika i paradoks, *Roberto Esposito* - Nacizam i mi. Čitanku su uredile/i: Staša Zajović i Miloš Urošević.

- **Zbornik tekstova Rade Iveković**, koji ma 42 stranica. Zbornik sadrži sledeće tekstove: Prije i poslije, Feminizam, nacija i država u proizvodnji znanja od 1989, Kako misliti o nasilju i kako deminirati znanje o njemu: u prilog Ženskom sudu, a pripremljen je za Sastanak potencijalnih svedokinja za ŽS u Andrevlju.

- **Sveščica Ženski sud: feministički pristup pravdi**

- **Sveščica Feministički diskusioni kružoci**

- **Transkript Sastanak potencijalnih svedokinja za Ženski sud: feministički pristup pravdi - Lipik - 24. - 26. januar ima 16 stranica.**

VIII Umetničko aktivistički angažman - ulične akcije

Razvijanje i jačanje feminističke etike odgovornosti, kao i nenasilnog otpora svim vidovima diskriminacije i eksploatacije:

1. ulične akcije:

- 27. februar - *Pamtimo zločin u Štrpcima*. Mirovna akcija je organizovana povodom godišnjice zločina u Štrpcima - otmice 19 putnika bošnjačke nacionalnosti na pruzi Beograd - Bar, u stanici Štrpci, 27. februara 1993. godine, iz voza 671. U akciji koja je organizovana ispred beogradske železničke stanice učestvovalo je oko pedeset (**40**) aktivistkinja i aktivista; u akciji je pored Žena u crnom, prisustvovao i Fond za humanitarno pravo i Inicijativa mladih za ljudska prava.

8. mart, Beograd – Ulični marš „ Žene- rad- glad! Manite se poklanjanja cveća, vratite nam naša preduzeća“ – fokus marša je bio na ugrožavanju radnih prava žena (manje plaćene, prve među otpuštenima i nezaposlenima...), a protiv neoliberalnog kapitalističkog modela, pogubnom uticaju crkve i pojedinih zakona na reproduktivna prava žena. Ulični marš povodom Međunarodnog dana žena odvijao se glavnim gradskim ulicama a organizovale su ga Žene u crnom uz podršku Rekonstrukcije ženski fond. Marš je završen u Centru za kulturnu dekontaminaciju, gde je grupa mladih aktivistkinja i aktivista izvela performans. U maršu je učestvovalo oko **200** osoba, prvenstveno aktivistkinja Mreže žuC-a iz cele Srbije.

21. mart, Beograd „ Stop rasizmu - solidarnost sa azilantima“: mirovna akcija na Trgu Republike organizovana je povodom Međunarodnog dana borbe protiv rasizma i antisemitizma, a bila je posvećena solidarnosti sa azilantima i azilantkinjama u Srbiji. Akciji je prisustvovalo oko dvadesetak (**20**) osoba.

- **26. mart - Pamtimo zločine na Kosovu.** Mirovna akcija na Trgu Republike posvećena zločinima srpskih oružanih formacija nad albanskim civilnim stanovništvom, organizovana je u saradnji sa Art Klinikom iz Novog Sada. U akciji je učestvovalo **35** osoba.

Izveštaj priredile: Staša Zajović i Miloš Urošević, uz podršku Nela Pamuković, Rada Borić, Biserka Momčinović, Stanojka Tešić.

Beograd, april 2014.